

Stručná historie spolku 1990–2022

Vznik spolku je spojen s převratnými událostmi roku 1989. Profesionální výtvarní umělci ovšem působili v regionu jak v době Rakousko-Uherska, tak i Československého státu, kdy byl Nový Jičín v rukou německého obyvatelstva, a také v období po roce 1948; tehdy ovšem výhradně v rámci jednotného politicky řízeného Svazu českých výtvarných umělců.

Počátkem roku 1990 umělecké svazy zanikly. Na jejich troskách vznikla nebo byla obnovena řada uměleckých spolků a sdružení, z nichž vznikla na jaře 1990 dnešní Unie výtvarných umělců ČR (UVU ČR) jako federace samostatných profesních sdružení výtvarných umělců.

Na severní Moravě vzniklo z předešlé Severomoravské krajské organizace Svazu českých výtvarných umělců několik samostatných organizací, jednou z prvních bylo i Sdružení výtvarných umělců Valašsko, od roku 1994 Spolek výtvarných umělců Arkáda.

Arkáda sdružuje výtvarné umělce z různých oborů výtvarné činnosti (malba, grafika, sochařství, grafický design, keramika aj.) z Novojičínska, Vsetínska a Valašskomeziříčska a Frenštátska. Členové sdružení rozvinuli v 90. letech minulého století řadu aktivit, které splnily své poslání, ale nepodařilo se z nich vytvořit periodické a trvale rozvíjené akce. To platí např. o sochařském sympoziu v Rožnově pod Radhoštěm (1992). Více přineslo navázání a pravidelné udržování kontaktů s umělci z italské Novellary, tradičního partnera města Nový Jičín (1991, 1992, 1994, 1994). Tři italské umělce se některých akcí spolku účastní dodnes.

V roce 2004 spolek získal grantovou podporu Města Nový Jičín mimo jiné na výstavu členů a hostů Asociace Hračka, pořádanou pod názvem KOČKOHRÁTKY. Ta byla jak návštěvností (téměř 3,5 tisíce návštěvníků) i ohlasem zejména mezi nejmenšími občanky jednou z nejúspěšnějších akcí, které proběhly v Muzeu Novojičínska. Výstava byla provázena výtvarnou soutěží chlapců a děvčátek našich mateřských škol a její ohlas ukázal jeden ze směrů, jakým by se mohla v budoucnu spolupráce s Muzeem Novojičínska vyvíjet.

Postupem času členové spolku stárli a počet členů se navíc snižoval i o ty, kteří ve spolku viděli více příležitost k vlastní prosperitě než prostředek ke zvýšení kulturní nabídky ve městě i regionu. Vně spolku však vyrůstali noví tvůrci, kteří cestu k stárnoucí profesní organizaci nenalezali – a popravdě ani nehledali. Díky mnohaletému působení manželů Zemánkových na Základní umělecké škole v Novém Jičíně však řada jejich absolventů pokračovala ve studiu na středních a později i vysokých uměleckých školách v Ostravě, Olomouci, Brně, Praze, ale i v Bratislavě i jinde a zpět do regionu se vraceli.

Dostředivá síla center, a to zejména Prahy, je tak silná, že z některých regionů doslova „odsává“ tvořivý potenciál; přitom centru to většinou nepomůže, ale pro regiony jde o proces téměř zhoubný. Jenže „domácí“ prostředí je pro začínající umělce málo atraktivní a nabídek, které by jim pomohly v regionu zakotvit, je málo. Spolek Arkáda se pokusil mladé umělce oslovit a už v roce 2005 jim nabídl možnost hostování na členské výstavě ve Výstavní síni Albína Poláška ve Frenštátě pod Radhoštěm. Malý zájem o opakování této akce v roce 2008 ukázal, že se na členských výstavách generačně propastně rozdílného složení vystavujících mladí autoři necítí dobře. A tak to spolek Arkáda zkusil jinak.

V listopadu 2009 jsme uspořádali v Muzeu Novojičínska vzpomínkovou výstavu našemu předčasné zesnulému členovi Miroslavu Sopuchovi.

V roce 2009 byla velká výstava členů Arkády pořádána na Žerotínském zámku; spolek oslovil více než desítku mladých autorů s tím, že budou mít nejen větší prostor pro představení své tvorby, ale mohou zorganizovat ve vlastním pojetí i vernisáž. Výstava byla úspěšná; cestu do budoucna však

ještě neukázala. Pořád to byla jen členská výstava, všeho chuť bez jednotící myšlenky.

Při společném vyhodnocení této výstavy se vystavující rozhodli najít pro příští výstavu nějaké jednotící téma, téma dostatečně široké pro volné umělecké vyjádření a spjaté s regionem. A tak vznikl otevřený výstavní projekt AKCE TĚLA. Projekt dal možnost propojit vlastní tvorbu s odkazem jedné z výjimečných osobností – novojičínským rodákem, který v první polovině 20. století působil v Rakousku a Německu – a jedním z nejvýznamnějších expresionistů, Antonem Koligem (1886-1950). Propojení vyjadřuje název výstavy: AKCE TĚLA, Inspirace uměním – tělo – stopy těla v prostoru; zobrazení – situace – akce; umělecká díla volně inspirovaná tvorbou novojičínského rodáka Antona Koliga

První realizací byla výstava, uskutečněná od října 2011 do ledna 2012 na Žerotínském zámku v Novém Jičíně. Výstava splnila očekávání, zdaleka však nevyčerpala potenciál daný tématem. Proto se postupně vyprofiloval projekt výstavy „AKCE TĚLA 2“, jehož realizace byla v roce 2013 již z větší části svěřena čerstvým absolventům a studentům vyšších ročníků výtvarných škol, žijícím a tvořícím na Novojičínsku. Úspěšná výstava byla reprízována v březnu a v dubnu 2014 také v muzeu ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Od podzimu 2014 výstava prezentuje jednu stránku kulturních aktivit podporovaných Městem Nový Jičín v kulturních institucích České republiky a je zároveň prostředkem k recipročnímu získávání hodnotných výstavních projektů k prezentaci v Novém Jičíně:

> listopad 2014 – Galerie města Olomouce

> srpen–září 2015 – Stará radnice a kaple sv. Barbory ve Žďáru nad Sázavou jako součást Slavností jeřabin (recipročně na Slavnostech města Nový Jičín v kulturním prostoru Bašta výstava Klubu výtvarných umělců Horácka ze Žďáru nad Sázavou „Prostor a čas“)

> říjen 2015 – Flemmichova vila Městského muzea v Krnově (spojeno se křtem nové publikace o projektu, jehož vydání bylo podpořeno Městem N. J.)

> září – listopad 2016 – Galerie výtvarného umění v Hodoníně (v průběhu akce beseda s přáteli výtvarného umění v Hodoníně; recipročně na Slavnostech města Nový Jičín v kulturním prostoru Bašta výstava Sdružení výtvarných umělců a teoretiků jihovýchodní Moravy – „Okruh hradišské Umprumky“).

Jako „meziprodukt“ proběhla na Baště výstava AKCE SVĚTLA, uskutečněná u příležitosti slavností města s podporou Klubu rodáků v září 2017. O rok později, v září 2018, proběhla na Žerotínském zámku závěrečná část projektu AKCE TĚLA 3 s účastí několika hostů z Ostravy a Žďáru n. S. Její součástí byla i videoprojekce záznamů z minulých akcí spolku.

V témže roce se začal rodit nový projekt, spojený s Hücklovými vilami. Rovněž v rámci slavností města proběhla pak v září 2019 na Baště výstava HÜCKLOVY VILY OČIMA UMĚLCŮ. Kromě videozáznamu procházky vilami a záznamu výtvarné akce Jana Zemánka v parku před vilami vydal spolek Šárkou Hyklovou ilustrovaný text Lenky Chobotové v úpravě Pavla Kozubíka pod názvem LVÍČEK.

V mezidobí pandemie se oběma autorkám ve spolupráci s Danielem Macháčkem (a s podporou města Nový Jičín) podařilo vytvořit filmovou animaci pod stejným názvem LVÍČEK. „Křest“ filmu proběhl na Baště v říjnu 2021. A konečně v letošním roce (2022) připravil spolek výstavu ARKÁDA 30+, připomínající více než třicetileté působení spolku na Novojičínsku. Ta je do konce roku přístupná na Žerotínském zámku.

Počet zúčastněných autorů na jednotlivých výstavních realizacích je téměř 70, mezi nimi je i více než desítka vystavujících hostů ze zahraničí (Itálie, Rakousko, Německo, Francie, Polsko a Slovensko). Projekty spolku jsou je charakteristické volností a variabilitou uměleckého ztvárnění tématu a aktivní účastí mladých tvůrců spjatých s širším regionem. Jedním z cílů je rozšířit prezentace i reciproční výstavní akce, zatím spjaté převážně s Novým Jičínem, i mimo náš region, a to ve spolupráci s dalšími uměleckými spolky, městy a veřejnoprávními i soukromými subjekty.

KONTAKT: Spolek výtvarných umělců Arkáda, www.uvucr.cz/arkada, arkada@uvucr.cz,

Mgr. Pavel Strnadel, předseda, statutární zástupce spolku, 605 564 527, p.strnadel@email.cz

Zpracoval v listopadu 2022 Oskar Brůža.